

SIKKERHETSDATABLAD

HARDENER 822

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : HARDENER 822
Produktkode : 7200-003001 52822
Produktregistreringsnummer : 39741

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Anvendelsesområde : Industriell overflatebehandling av tre.
Produktet er ikke beregnet for bruk på forbrukernivå.

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Produsent : Akzo Nobel Industrial Coatings AB
SE-205 17 Malmö
+46 40 35 50 00

Distributør : Akzo Nobel Coatings AS
Fløisbonnveien 6
1412 Sofiemyr
Postboks 565
1411 Kolbotn
+ 47 66 81 94 00

E-post : hms.no@akzonobel.com

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonen : 22 59 13 00 (døgnåpen)
Nødtelefonnummer (med åpningstid) : +46 40 35 50 00 (08.00 - 16.30 CET)

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Klassifisering i henhold til Forordning (EF) 1907/2006 (REACH)

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Klassifisering : F; R11
Xi; R36
R67

Fysiske/kjemiske skadevirkninger : Meget brannfarlig.

Skadevirkninger for mennesker : Irriterer øynene. Damp kan forårsake døsigthet og svimmelhet.

2.2 Etikettelementer

Faresymbol(er) :

Meget brannfarlig, Irriterende

Risikosetninger : R11- Meget brannfarlig.
R36- Irriterer øynene.
R67- Damp kan forårsake døsigthet og svimmelhet.

Sikkerhetssetninger : S23- Unngå innånding av damp eller sprøytetåke.
S51- Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

2.3 Andre farer

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Kjemisk navn	Identifikatorer	%	Stofflisten	Forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]	
etanol	EU: 200-578-6 CAS: 64-17-5 Indeks: 603-002-00-5	35-50	F; R11	Flam. Liq. 2, H225	[2]
propan-2-ol	EU: 200-661-7 CAS: 67-63-0 Indeks: 603-117-00-0	20-25	F; R11 Xi; R36 R67	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336	[1] [2]
etylacetat	EU: 205-500-4 CAS: 141-78-6 Indeks: 607-022-00-5	15-20	F; R11 Xi; R36 R66, R67	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H336	[1] [2]
p-toluensulfonsyre med høyst 5% H2SO4	EU: 203-180-0 CAS: 104-15-4 Indeks: 016-030-00-2	10-20	Xi; R36/37/38	Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335	[1]
			Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor	Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	

Produktet inneholder ingen ytterligere stoffer som, etter leverandørens nåværende kunnskap og i anvendte konsentrasjoner, er klassifisert som helse- eller miljøskadelig og som derfor behøver nevnes i dette avsnitt.

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

[3] PBT stoff

[4] vPvB stoff

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne. Søk lege omgående.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede**Potensielle akutte helseeffekter**

- Øyekontakt** : Irriterer øynene.
- Innånding** : Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
- Hudkontakt** : Kan forårsake hudirritasjon.
- Svelging** : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Øyekontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rennede
rødhet
- Innånding** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
kvalme eller brekninger
hodepine
slapphet/tretthet
svimmelhet/vertigo
- Hudkontakt** : Ingen spesifikke data.
- Svelging** : Ingen spesifikke data.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Behandle symptomatisk. Kontakt spesialist på giftbehandling om store mengder har blitt svelget eller inhalert.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slökkemidler

- Egnete brannsløkkingsmidler** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver.
- Uegnete brannsløkkingsmidler** : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

- Farer på grunn av stoffet eller blandingen** : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig.
- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

5.3 Råd for brannmenn

- Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn** : Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannsløkking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.
- Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper** : Egnert pusteutstyr kan være påkrevd.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

- 6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer** : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8.
- 6.2 Forholdsregler for vern av miljø** : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Hvis produktet forurenses innsjøer, elver eller kloakkavløp, skal ansvarlige myndigheter informeres i henhold til lokale bestemmelser.
- 6.3 Metoder og materialer for begrenning og opprenskning** : Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13). Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.
- 6.4 Referanse til andre avsnitt** : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnert personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

7. HÅNTERING OG LAGRING

- 7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** : Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering.
- Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad.
- For å avlede statisk elektrisitet under overføring, må fatet jordes og kobles til den mottakende beholderen med en jordledning. Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende.
- Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler eller sprøytetåke som oppstår ved bruk av dette preparatet. Unngå innånding av pussestøv.
- Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides.
- Bruk egnert personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).
- Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder.
- Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.
- Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
- Informasjon og brann- og eksplosjonsvern**
- Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

: Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.

Merknader om delt oppbevaring

Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Ytterligere informasjon om oppbevaringsforholdene

Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antennelseskilder. Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametere

Navn på bestanddeler	Administrative normer
etanol	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Gjennomsnittsverdier: 950 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 500 ppm 8 time(er).
propan-2-ol	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Gjennomsnittsverdier: 245 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 100 ppm 8 time(er).
etylacetat	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Gjennomsnittsverdier: 550 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 150 ppm 8 time(er).

Eksponeringskontroll

: Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avzug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern.

8.2 Eksponeringskontroll

Luftveiene

: Bruk pusteapparat som er i samsvar med EN140, med filter av typen A/P2 eller bedre.
Tørrpussing, brenning og sveising av den tørkede malingsfilmen vil produsere støv og/eller farlige gasser. Der det er mulig, bør det brukes våtsliping/-matting. Hvis eksponering ikke kan unngås, selv ved bruk av lokalt avtrekk, må det brukes passende åndedrettsvern.

Hud og kropp

: Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.

Hender

Hansker

: Ved forlenget eller gjentatt håndtering skal det brukes følgende hansketyper:

Anbefales: butylgummi, folie, fluorgummi

Kan brukes: nitrilgummi, neopren

Ikke anbefalt: PVC

Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.

Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

Øyne

: Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker.

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen

: Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	: Væske.
Flammepunkt	: Closed cup (CC) : -5 °C
Kokepunkt/kokeområde	: 77 °C (Laveste kjente verdi: etylacetat)
Smeltepunkt/frysepunkt	: Ikke testet
Selvantennelsestemperatur	: 398.85 °C (Laveste kjente verdi: etanol)
Dekomponeringstemperatur	: Ikke testet
Tetthet	: 0.89 g/cm ³
Fordamping	: Ikke testet
Damptetthet	: > 1 (Luft = 1) (Beregnet verdi for blandingen)
Damptrykk	: 72.8 mmHg (Høyeste kjente verdi: etylacetat)
Ekspljosjonsgrenser	: Største kjente område: Nedre: 3.3% Øvre: 19% (etanol)
VOC innhold (g/l)	: 700

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	: Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
10.2 Kjemisk stabilitet	: Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se avsnitt 7).
10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner	: Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	: Kan danne skadelige nedbrytningsprodukter hvis det utsettes for høye temperaturer.
10.5 Uforenlige stoffer	: Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	: Det bør ikke dannes farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Det finnes ingen data for selve preparatet. Preparatet er vurdert ved den konvensjonelle metoden i Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier. Se avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsigheit, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Akutt toksisitet

Navn på produkt/bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
etanol	LD50 Oral	Rotte	7 g/kg	-
propan-2-ol	LD50 Hud	Kanin	12800 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	5000 mg/kg	-
etylacetat	LD50 Oral	Rotte	5620 mg/kg	-
p-toluensulfonsyre med høyst 5% H ₂ SO ₄	LD50 Oral	Rotte	2480 mg/kg	-

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet

Det finnes ingen data for selve preparatet.
Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Stoffblandingen er ikke klassifisert miljøskadelig i henhold til beregningsmetoden i Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

12.3 Bioakkumuleringspotensial

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Ikke kjent.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

PBT : Ikke anvendelig.

vPvB : Ikke anvendelig.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.
Disponeres i henhold til de lokale myndigheters bestemmelser.

Den europeiske avfallslisten (EAL) : Klassifiseringen av dette produktet i den europeisk avfallslisten (EAL) er: 08 01 11* maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer.
Hvis dette produktet blir blandet med annet avfall, kan det hende at denne klassifiseringen ikke lenger gjelder. Du kan få mer informasjon hos dine lokale avfallsmyndigheter.

Farlig avfall : Ja.

Emballasje : 15 01 10* emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Transport innenfor brukerens anlegg: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

IMDG

FN-nummer : UN1263

Forsendelsesnavn : MALING

Klasse : 3

Underklasse : -

Emballasjegruppe : II

Etikett :

Havforurensende stoff : Nei.

ADR

FN-nummer : UN1263

Forsendelsesnavn : MALING

Klasse : 3

Underklasse : -

Emballasjegruppe : II

Etikett :

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

Havforurensende stoff : Nei.
 Spesiell bestemmelse 640 : C
 Tunnellkode : (D/E)

ADN/ADNR

FN-nummer : UN1263
 Forsendelsesnavn : MALING
 Klasse : 3
 Emballasjegruppe : II
 Etikett :

Havforurensende stoff : Nei.

IATA

FN-nummer : UN1263
 Forsendelsesnavn : MALING
 Klasse : 3
 Underklasse : -
 Emballasjegruppe : II
 Etikett :

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen**

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er i overensstemmelse med Vedlegg II til forordning (EF) nr. 1907/2006.

Nasjonale forskrifter

Industrielt bruk : Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet utgjør ikke brukerens egen vurdering av risiko på arbeidsplassen, som kreves i helse- og miljølovgivningen. Påbudene i Arbeidsmiljøloven gjelder ved bruk av dette produktet på arbeidsplassen.

Opplysninger om lover og forskrifter : Produktet er klassifisert og merket for leveranse i samsvar med Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier som følger:

Faresymbol(er) :

Meget brannfarlig, Irriterende

Risikosetninger : R11- Meget brannfarlig.
 R36- Irriterer øynene.
 R67- Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Sikkerhetssetninger : S23- Unngå innånding av damp eller sprøytetåke.
 S51- Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Inneholder : propan-2-ol
 etylacetat

16. ANDRE OPPLYSNINGER

- Forkortelser og akronymer** : ATE = Akutt toksisitets estimat
CLP = Klassifisering, merking og innpakning
DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
RRN = REACH registrerings nummer
- Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Norge** : R11- Meget brannfarlig.
R36- Irriterer øynene.
R36/37/38- Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R66- Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
R67- Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.
- Fullstendig tekst for forkortede H-setninger** : H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H315 Irriterer huden.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
- Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS]** : Eye Irrit. 2, H319 ALVORLIG ØYESKADE/-IRRITASJON - Kategori 2
Flam. Liq. 2, H225 BRENNBARE VÆSKER - Kategori 2
Skin Irrit. 2, H315 ETSER/IRRITERER HUD - Kategori 2
STOT SE 3, H335 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) [Irritasjon i luftveiene] - Kategori 3
STOT SE 3, H336 GIFTIG FOR SPESIELLE MÅLORGANER (ENKEL EKSPONERING) [Narkotisk effekt] - Kategori 3
- Utskriftsdato** : 2011-05-25.
- Revisjonsdato** : 2011-05-21.
- Versjon** : 9.69
- Merknad til leseren**

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet er basert på vår kunnskap per i dag samt gjeldende nasjonalt regelverk. Produktet skal ikke brukes for andre formål enn dem som er angitt i avsnitt 1 uten at det innhentes skriftlige instruksjoner for håndtering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet er ment som en beskrivelse av sikkerhetskravene for produktet: Informasjonen skal ikke betraktes som en garanti for produktets egenskaper.